

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – pročišćeni tekst (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 2/10), Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na I. nastavku 30. redovite sjednice održanom 6. lipnja 2018. godine, usvaja

ZAKON O ZAŠTITI OSOBA KOJE PRIJAVLJUJU KORUPCIJU

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1 (Predmet)

Zakonom o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju uređuju se: status osoba koje prijavljuju korupciju u tijelima javne uprave i institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: tijela javne uprave i institucije), javnim poduzećima, javnim ustanovama, fondovima i drugim pravnim osobama koje je osnovao Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: javna poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koje je osnovao Distrikt), pravnim osobama i samostalnim poduzetnicima (u daljnjem tekstu: pravne osobe i poduzetnici), postupak prijavljivanja, obveze tijela javne uprave, institucija i drugih pravnih osoba koje je osnovao Distrikt, pravnih osoba i poduzetnika u svezi s prijavljivanjem korupcije, postupak zaštite osoba koje prijavljuju korupciju te propisuju sankcije za povrede odredaba ovog zakona.

Članak 2 (Definicije)

Izrazi rabljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **korupcija** je svaka zlouporaba moći povjerena državnom službeniku, zaposleniku, savjetniku, izabranoj ili imenovanoj osobi u zakonodavnoj, izvršnoj ili sudskoj vlasti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt), uključujući javna poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koje je osnovao Distrikt, i poslodavcu i radniku, koja može dovesti do privatne koristi te osobe, ili bilo koje druge fizičke ili pravne osobe; korupcija posebno može uključivati izravno ili neizravno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvaćanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njezinu mogućnost, čime se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanje očekivano od primatelja mita;
- b) **zviždač** je osoba zaposlena u tijelima javne uprave i institucijama, javnim poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama koje je osnovao Distrikt, pravnoj osobi i poduzetniku, **kao i svaka druga punoljetna osoba bez obzira na radnopravni status**, koja zbog opravdane sumnje ili okolnosti na postojanje korupcije u dobroj vjeri podnese prijavu odgovornim osobama ili institucijama sukladno ovom zakonu i sukladno tomu dobije zaštićeni status;
- c) **zaštićeno prijavljivanje** je:
 - 1) prijavljivanje informacija nadležnom autoritetu za koje zaposleni razumno vjeruje da predstavljaju korupciju;

- 2) prijavljivanje kaznenog djela korupcije protiv odgovorne osobe u tijelima javne uprave i institucijama, javnim poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama koje je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima;
- 3) podnošenje tužbe, žalbe ili prigovora u svezi s korupcijom protiv odgovorne osobe u tijelima javne uprave i institucijama, javnim poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama koje je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima;
- 4) svjedočenje na sudu ili u disciplinskom postupku protiv odgovorne osobe u tijelima javne uprave i institucijama, javnim poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama koje je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima;
- 5) surađivanje u postupku koji vode istražna tijela;
- d) **poseban oblik zaštićenog prijavljivanja** je javno objavljivanje ili na drugi način činjenje javno dostupnim informacija koje ukazuju na korupciju, pod uvjetom da zviždač sumnja:
- 1) da će biti izložen štetnim mjerama od određene osobe, ili
 - 2) da u slučaju zaštićenog prijavljivanja iz točke c) ovog članka neće biti poduzeta adekvatna radnja, ili da će dokazi i informacije biti prikriveni ili uništeni, ili
 - 3) da je ista informacija prijavljena subjektima iz točke c) ovog članka, a u zakonskom roku nije poduzeta adekvatna mjera, pri čemu je, prije nego što izvrši poseban oblik zaštićenog prijavljivanja, zviždač dužan razmotriti eventualnu štetu koja može nastati njegovim prijavljivanjem;
- e) **štetna radnja** je radnja kojom poslodavac nanosi štetu zaposlenom donošenjem rješenja o prestanku radnog odnosa, otkazom ugovora o radu, suspenzijom s radnog mjesta, postavljanjem na niže radno mjesto, proglašavanjem prekobrojnim, pokretanjem disciplinskog postupka, ucjenjivanjem ili davanjem negativne ocjene, stvaranjem neprijateljskog radnog okruženja, izostankom poslovnog angažmana, a sve kako bi zaposlenog odvratio od zaštićenog prijavljivanja, ili koja predstavlja čin odmazde protiv zaposlenog koji je prijavio sumnju na korupciju;
- f) **korektivna mjera** je svaka radnja kojom se zabranjuju, ublažavaju ili uklanjaju uzroci ili posljedice štetnih radnji prema zviždaču u svezi s prijavljenim slučajem korupcije, a koja osobito obuhvaća mjere osiguranja i nadoknadu štete;
- g) **Ured za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije** (u daljnjem tekstu: Ured) je tijelo osnovano posebnim zakonom;
- h) **nadležni autoritet** je:
- 1) nadređena ili druga osoba u tijelu javne uprave i instituciji, javnom poduzeću, ustanovi i drugoj pravnoj osobi koju je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima u kojima je zviždač zaposlen, a koja je zadužena za nadzor nad zakonitošću rada;
 - 2) osoba ili tijelo upravljanja ili rukovođenja;
 - 3) osoba ili tijelo koje obavlja poslove nadzora ili revizije u institucijama Distrikta;
 - 4) tijelo nadležno za provedbu kaznene istrage i gonjenje počinitelja kaznenih djela;
 - 5) Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
 - 6) neovisno tijelo;
- i) **dobra vjera** je vlastito saznanje zviždača koje se zasniva na činjenicama i okolnostima koje zviždač smatra istinitim.

DIO DRUGI – POSTUPAK ZAŠTITE ZVIŽDAČA

Članak 3 (Podnošenje prijave)

(1) Svaka osoba zaposlena u tijelima javne uprave i institucijama, javnim poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama koje je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima, **kao i svaka druga punoljetna osoba bez obzira na radnopravni**

status, može nadležnom autoritetu podnijeti prijavu zbog sumnje ili okolnosti na postojanje korupcije, ako ima informacije ili materijalne dokaze o postojanju korupcije.

(2) Zloupotreba prava prijavljivanja iz stavka 1 ovog članka se sankcionira sukladno posebnim propisima.

Članak 4 (Vrste zaštićenog prijavljivanja)

Zaštićeno prijavljivanje može biti:

- a) interno i
- b) eksterno.

Članak 5 (Interno prijavljivanje)

(1) Prijava iz članka 3 stavka 1 ovog zakona podnosi se:

a) nadređenoj ili drugoj osobi tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika u kojima je osoba koja podnosi prijavu zaposlena, a koja je po ovlastima odgovorna za zakonit rad osobe protiv koje se podnosi prijava;

b) osobi ili rukovoditelju tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika koji je odgovoran za zakonit rad osobe protiv koje se podnosi prijava;

c) osobi ili tijelu koje obavlja poslove nadzora ili revizije u tijelu javne uprave i instituciji, javnom poduzeću, ustanovi i drugoj pravnoj osobi koju je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima.

(2) Interno prijavljivanje vrši se na način uređen internim aktom tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koje je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika, koji mora biti vidno istaknut u njihovim prostorijama i na internetskoj stranici.

(3) Iznimno od odredbi stavaka 1 i 2 ovog članka, prijava se može podnijeti neposredno rukovoditelju ili drugoj odgovornoj osobi u drugom tijelu javne uprave i instituciji, javnom poduzeću, ustanovi i drugoj pravnoj osobi koju je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima u slučaju da:

a) rukovoditelj tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika u kojem je osoba koja podnosi prijavu zaposlena nije donio interni akt iz stavka 2 ovog članka;

b) postupak internog prijavljivanja nije poznat, odnosno ako u prostorijama i na internetskoj stranici tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika u kojem je osoba koja podnosi prijavu zaposlena nije jasno i na vidnom mjestu istaknuta obavijest o nadležnoj službi, tijelu ili osobi za prijam i razmatranje prijave iz članka 3 stavka 1 ovog zakona;

c) zviždač ima razloga vjerovati da se ovlaštena osoba kojoj se prema internom aktu podnosi prijava izravno ili neizravno dovodi u svezu s korupcijskom radnjom.

(4) Podnositelji prijave iz stavaka 1 i 3 ovog članka mogu se obratiti Uredu za dodjeljivanje statusa zviždača sukladno članku 7 ovog zakona.

Članak 6 (Eksterno prijavljivanje)

(1) Eksternim prijavljivanjem smatra se prijavljivanje:

a) tijelu nadležnom za provedbu kaznene istrage i gonjenja počinitelja kaznenih djela;

b) Uredu;

c) javnosti, sukladno članku 2 točki d) ovog zakona.

(2) Eksterno prijavljivanje vrši se u slučaju da:

a) postupak po internom prijavljivanju iz članka 5 ovog zakona traje dulje od 15 dana;

b) zviždač smatra da je interni postupak po prijavi iz članka 5 ovog zakona bio nepravilan;

c) zviždač ima razloga vjerovati da se ovlaštena osoba kojoj se prema internom aktu podnosi prijava iz članka 5 ovog zakona izravno ili neizravno dovodi u svezu s korupcijskom radnjom.

(3) Iznimno, ukoliko postoji neposredna opasnost od poduzimanja štetnih radnji ili se prijavljuje nepravilnost od šireg društvenog značaja, zviždač može izvršiti eksterno prijavljivanje.

Članak 7 (Dodjeljivanje statusa zviždača)

(1) Ured će na temelju prijave podnesene u dobroj vjeri dodijeliti status zviždača osobi koja je podnijela prijavu, u roku od 30 dana od dana obraćanja Uredu, bez obzira jesu li štetne radnje nastupile ili se samo sumnja da bi se one mogle dogoditi.

(2) Zaštićeno prijavljivanje teče od dana podnošenja prijave iz članka 3 ovog zakona.

(3) Zviždač se neće smatrati materijalno, kazнено ili disciplinski odgovornim za otkrivanje poslovne tajne u slučaju prijavljivanja korupcije nadležnom autoritetu.

(4) Ured obavješćuje osobu koja je podnijela prijavu o odluci za dodjeljivanje statusa zviždača.

Članak 8 **(Otklanjanje štetne radnje)**

(1) U slučaju da zviždač obavijesti Ured da je prema njemu poduzeta neka od štetnih radnji iz članka 2 stavka 1 točke e) ovog zakona, Ured je dužan zatražiti od tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika relevantnu dokumentaciju u roku od 15 dana.

(2) Ako se, na temelju dokumentacije dobivene od tijela, institucija i pravnih osoba koje je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika iz stavka 1 ovog članka, utvrdi da je prema zviždaču poduzeta neka od štetnih radnji, a koja je u svezi s podnošenjem prijave iz članka 3 stavka 1 ovog zakona, Ured donosi nalog rukovoditelju tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika, kako bi se otklonila štetna posljedica nanescna zviždaču.

(3) Ako rukovoditelj iz stavka 2 ovog članka tvrdi da bi ista štetna radnja bila poduzeta prema zviždaču i u slučaju da nije podnio prijavu iz članka 3 stavka 1 ovog zakona, dužan je to dokazati.

(4) Rukovoditelj iz stavka 2 ovog članka dužan je izvršiti korektivnu mjeru s ciljem otklanjanja učinjene štetne radnje u roku od tri dana od dana zaprimanja naloga od Ureda.

(5) Korektivna mjera mora biti ukidanje štetne radnje i vraćanje u prethodno stanje.

(6) Ured svake godine objavljuje posebnu godišnju listu s popisom tijela javne uprave i institucija, javnih poduzeća, ustanova i drugih pravnih osoba koje je osnovao Distrikt, pravnih osoba i poduzetnika u kojima je prijavljena korupcija, uz navođenje nanescne štetne radnje kao i informacija o izvršenim korektivnim mjerama.

Članak 9 **(Prestanak pružanja zaštite)**

(1) U slučaju da se tijekom postupka koji vodi Ured dokaže da zviždač prilikom podnošenja prijave iz članka 3 stavka 1 ovog zakona nije postupao u dobroj vjeri, Ured će obustaviti pružanje zaštite zviždaču donošenjem odluke o obustavi pružanja zaštite zviždaču.

(2) Odluku o obustavi pružanja zaštite zviždaču Ured je dužan dostaviti zviždaču i rukovoditelju tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika u kojem je zviždač zaposlen.

(3) Ako se tijekom ispitivanja otkrije da zviždač nije postupao u dobroj vjeri, odnosno da je svjesno podnio lažnu prijavu iz članka 3 stavka 1 ovog zakona, Ured će, ako utvrdi da ova radnja sadrži elemente kaznenog djela, podnijeti kaznenu prijavu protiv ove osobe.

Članak 10 **(Zaštita osobnih podataka)**

Postupci propisani ovim zakonom vode se sukladno Zakonu o upravnom postupku, Zakonu o zaštiti osobnih podataka i Zakonu o zaštiti tajnih podataka.

Članak 11 **(Nadzor nad provedbom Zakona)**

(1) Nadzor nad provedbom ovog zakona obavljaju Upravna inspekcija Vlade Distrikta u tijelima javne uprave i nadležne inspekcije u institucijama Distrikta, javnim poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama koje je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima.

(2) Iznimno, u institucijama pravosuđa nadzor nad provedbom ovog zakona provodi Pravosudno povjerenstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Pravosudno povjerenstvo).

Članak 12 **(Izdavanje prekršajnog naloga)**

(1) Ako upravni inspektor prilikom inspeksijskog nadzora u tijelima javne uprave utvrdi postojanje prekršaja iz članka 13 ovog zakona, izdaje prekršajni nalog sukladno Zakonu o prekršajima Distrikta.

(2) Nadležna inspekcija prilikom vršenja nadzora u institucijama Distrikta, javnim poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama koje je osnovao Distrikt, pravnim osobama i poduzetnicima u slučaju postojanja prekršaja iz članka 13 ovog zakona podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sukladno Zakonu o prekršajima Distrikta.

(3) Pravosudno povjerenstvo prilikom vršenja nadzora u pravosudnim institucijama Distrikta u slučaju postojanja prekršaja iz članka 13 ovog zakona podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sukladno Zakonu o prekršajima Distrikta.

Članak 13 **(Novčane kazne za prekršaje)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj rukovoditelj tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika ako ne postupi prema naputku Ureda i ne izvrši korektivnu mjeru sukladno članku 8 stavku 2 ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj rukovoditelj tijela javne uprave i institucije, javnog poduzeća, ustanove i druge pravne osobe koju je osnovao Distrikt, pravne osobe i poduzetnika ako ne donese interne akte iz članka 5 stavka 2 ovog zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj osoba iz članka 3 ovog zakona koja svjesno lažno prijavi korupciju.

DIO ČETVRTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14 (Pravo pokretanja upravnog spora)

Protiv akata Ureda može se pokrenuti upravni spor.

Članak 15 (Donošenje podzakonskih propisa)

Tijela, institucije i pravne osobe na koje se odnosi primjena ovog zakona dužni su u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti akte iz članka 5 stavka 2 ovog zakona.

Članak 16 (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH, a primjenjivat će se u roku od 90 dana od dana osnivanja Ureda.

Broj: 01-02-408/18
Brčko, 6. 6. 2018. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH

Esed Kadrić